

5533 1. April 1892: Gnefte Beh. af Lovf. om Till. til L. om Landkommun. Styrelse m. v.

5534

Samtykke, kunne disponere over 15 Dre pr. Individ.

Smidlertid er den Forandring, som er foregaaet i det andet Ting, ikke af den Bestaaenhed, at Udvalget har ment at burde tilraade Tinget at forkaeste Lovforslaget af den Grund. Man har opnaaet, hvad man har ønsket, nemlig at Sogneraadets Formandens Røttering i Fremtiden er tilfredsstillende, hvad enten der bliver givet de Beløb, som Sogneraadet kan disponere frit over, eller de Beløb, som Sogneraadet kun i Kraft af Amtsraadets Beslutning kan anvendes i det nævnte Ojemed, og endvidere fastsættes det i Lovforslaget, at det bliver Indbyggernes Antal og ikke Hørfornet, som bliver lagt til Grund ved Beregningen. Da Lovforslaget trods den Forandring, det er undergaaet i Landstinget, dog maa betragtes som et Fremskridt i Sammenligning med de bestaaende, skal jeg paa Udvalgets Vegne tillade mig at anbefale det høje Ting at vedtage Lovforslaget usforandret i den Skikkelse, hvori det foreligger.

Jens Buss: Jeg vil kun sige, at jeg for mit Bedkommende er i højest Grad forbauset over det Resultat, Landstinget er kommet til. Havde det derimod sat Summen fra 15 Dre ned til en mindre Sum, kunde jeg bedre forstaa det, men at Landstinget nu har lavet Loven om saaledes, at de store Kommuner, som alle indrømme vi have ude paa Landet, ere blevne særlig daarlig stillede, forstaaar jeg ikke. Det er netop kommet frem ved Behandlingen af et andet Lovforslag, nemlig om Kreditforeninger, at der var den Slags Kommuner, i de forskellige Landsdele og navnlig i Sjælland, hvor der var saa mange Beboere, og hvor derfor deres Sogneraadetsformand havde et saa byrdefuldt Hverv, at det fra alle Sider anerkendes, at disse Kommuner absolut maa have Hjælp, fordi dette Arbejde kan optage en Mand's Tid hele Aaret rundt. Nu er det en ganske mærkelig Maade, Landstinget har taget dette paa, idet de have gjort det saaledes, at alle disse Kommuner, over for hvilke det var erkendt, at det kunde være værdt at gøre noget, ikke ere blevne saa heldigt stillede som alle de smaa Kommuner. Det maa erkendes, at op til 1,700 Indbyggere er der ikke noget i Vejen. Hvad der

ligger derunder kan fuldstændig frit have Lov til at faa et Honorar, som virkelig maa indrømmes efter Forholdene ude paa Landet, kan blive saa stort med 15 Dre, at det ikke er Rimelighed for, at det bliver større, men saa er man kommen til den Bestemmelse, at de uheldigst stillede Kommuner skulle henvende sig til Amtsraadet for at faa Lov, og det behøves ikke en Gang Flertal i Amtsraadet for at nægte denne Lov til at gaa videre, der behøves kun at være Halvdelen for og Halvdelen imod, jaa er det ikke vedtaget, og det er en ganske mærkelig Bestemmelse. Jeg kan indrømme den ærede Ordfører, at dette her er et Fremskridt, idet vi ere komne ind paa den Anerkendelse, at der bør haves Bidrag, og at det for dette Bidrag kan tvivtes af vedkommende Sogneraadetsformand. Dette er ganske vist et Fremskridt, men jeg vil i alt Fald ikke, at dette Lovforslag skal forlade Rigsdagen, uden at jeg for mit Bedkommende vil gøre opmærksom paa, at Landstinget nu er kommet til et Resultat, der er noget af det mærkeligste og urigtigste paa det Omraade, der næsten kan tænkes. De Kommuner, der trænge haardt, ere dem, som særlig ere ilde stede, naar vi faa denne Lov. Jeg vil paa Grund af det Fremskridt den indeholder, ikke modsætte mig Loven. Jeg haaber, at vi maa komme ind paa det Princip, som er anerkendt af alle, og at vi om ikke alt for lang Tid maa komme til det Resultat, at de Kommuner, som trænge haadest, ikke blive ringere stillede end de, som trænge mindre haardt.

D. Scavenius: Jeg vil kun ganske kort bemærke, at jeg havde ogsaa helst set, at man var blevet staaende i Landstinget ved den Affattelse, som Loven har faaet her; men jeg tror dog ikke, at det faar saa grumme stor Betydning, at man der har sat en Grænse for Beløbets Størrelse. Man maa huske paa, at det i og for sig praktisk set, ikke rammer saa mange Steder. I Gennemsnit have Landkommunerne i Danmark omtrent 1350 Indbyggere, altsaa betydeligt under det Indbyggertal, som der er Tale om at naa, før man behøver at ændre hos Amtsraadet om Tilladelse til at gaa over den fastsatte Maximalgrænse. Der er det at sige dertil, at i og for sig er